

Stanowisko
Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza
w sprawie projektu ustawy z dnia 26 lipca 2021 r.
o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw
(tzw. ustawa podatkowa Polskiego Ładu)

Przedstawiony w Polskim Ładzie pakiet modyfikacji ustaw podatkowych przynosi istotne, negatywne skutki finansowe dla samorządów terytorialnych. Wprowadzenie reformy podatkowej w takim kształcie doprowadzi do, co najmniej, ograniczenia mieszkańcom szerokiego dostępu do usług społecznych i obniży ich standard. Może również skutkować podwyżkami podatków lokalnych i opłat lokalnych. Możliwe, że z punktu widzenia administracji rządowej i ustawodawcy jest to właściwe rozwiązanie ale z punktu widzenia mieszkańców samorządów lokalnych, zdecydowanie nie.

W Ocenie Skutków Regulacji projektu ustawy, ubytek dochodów JST został oszacowany: w 2022 r. - na ok. 13,7 mld zł, a w perspektywie 10 lat - na ponad 132 mld zł. W założeniach Ministerstwa Finansów negatywne skutki finansowe są jeszcze wyższe - straty w dochodach samorządu w przyszłym roku wyniosą 15,37 mld zł, a w ciągu 10 lat - ok. 145 mld zł (w miastach Unii Metropolii Polskich odpowiednio: ok. 4,4 mld zł i 44 mld zł).

Mimo, że zmiany w zakresie podatków PIT dotyczą również budżetu państwa (przewidywany spadek dochodów z tego tytułu ma wynieść ok. 7 mld zł w 2022 r.), to jednak koszt ich wprowadzenia poniosą przede wszystkim mieszkańcy samorządów. I to zarówno w roku 2022, jak i w kolejnych dziesięciu. Ubytek dochodów budżetu państwa na przestrzeni kolejnych lat ma wynieść 86 mld zł - z tendencją spadkową do ok. 4 mld zł w 2031 r., natomiast w samorządach będzie praktycznie przez cały czas na tym samym poziomie (do 12,6 mld zł w 2031 r.). Jednocześnie z założeń Rządu wynika, że ubytki z tytułu PIT zostaną budżetowi państwa w ciągu 10 lat pośrednio „zrekompensowane” poprzez dodatkowe 113 mld zł wpływów do NFZ.

Porównanie kwot pozwala na stwierdzenie, że w ciągu 10 lat:

- **budżet centralny zyska ok. 27 mld zł,**
- **samorząd terytorialny straci ok. 1/4 dotychczasowych wpływów z tytułu udziału w podatku PIT.**

Zmniejszenie dochodów własnych JST ograniczy zdolność finansową do zaspokajania potrzeb ich mieszkańców:

- spowoduje problemy z wygospodarowaniem środków na wkład własny przy realizacji projektów dofinansowanych przez Unię Europejską, a optymalne wykorzystanie środków w ramach nowej perspektywy finansowej powinno być wspólnym interesem rządu i samorządów;
- przyczyni się do obniżenia zdolności kredytowej samorządów i wzrostu kosztów obsługi zadłużenia w związku z negatywnym wpływem na nadwyżkę operacyjną;
- ograniczy i przesunie w czasie planowane zadania inwestycyjne;
- obniży standard realizowanych usług publicznych m.in. w: oświacie, pomocy społecznej, transporcie publicznym, remontach dróg i budynków komunalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, oraz wobec braku w projekcie ustawy propozycji kompensacji samorządom terytorialnym utraconych dochodów, trudno oceniać tworzony system podatkowy jako sprawiedliwy.

Domagamy się rekompensat ubytku w dochodach JST w wysokości 15.370 mln zł, poprzez zwiększenie udziału samorządów w PIT o 18,34 p.p., tj. z 50,08% do 68,42%, w tym dla:

- gmin wzrostu udziału o 14,00 p.p., tj. z 38,23% do 52,23%
- powiatów wzrostu udziału o 3,75 p.p., tj. z 10,25% do 14,00%
- województw wzrostu udziału o 0,59 p.p., tj. z 1,60% do 2,19%

Bez powyższych działań osłonowych dla samorządów, „Polski Ład” może doprowadzić do zapaści finansów jednostek samorządu terytorialnego, a więc do wadliwego ich funkcjonowania i wstrzymania rozwoju.

Warszawa, 16 sierpnia 2021 r.

**Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich**

**Tadeusz Truskolaski
Prezydent Miasta Białegostoku**